

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 6P/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822201739
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Kohútová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822201739.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Miriam Kohútovou PhD. v rodinnoprávnej veci starostlivosti o maloletého C. O., nar. XX.X.XXXX zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky: L. L., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XX/XX, I., a otca: C. O., nar. XX.X.XXXX, bytom M. Y. 5, I., t.č. ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza a za účasti Reedukačného centra Sološnica so sídlom Sološnica 3, 906 37 Sološnica, o návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého sa návrhom zo dňa 5.5.2022 domáhala zrušenia ústavnej starostlivosti, ktorá bola maloletému C. O. nariadená Rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi 14P/6/2021-133 zo dňa 24.8.2021.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 20.5.2022 uviedli, že prešetrením pomerov u matky maloletého bolo zistené, že žije s manželom a s 5 malol. deťmi. Je poberateľka rodičovského príspevku v sume 280 eur, má uplatnený nárok na prídavok na dieťa na 5 malol. nezaopatrených detí. Manžel je zamestnaný v SaarGummi Slovakia, s.r.o. Dolné Vestenice s príjmom cca 1.100 eur. Rodina obýva nájomný mestský byt, ktorý pozostáva z veľkej kuchyne, dvoch malých technických miestností a veľkej izby. Interiér je kompletne zariadený, poriadok a hygiena na primeranej úrovni. Toaleta s kúpeľňou je spoločná v bytovom dome pre viaceré rodiny na jednom poschodí. ÚPSVaR z dôvodu zanedbaného prístupu malol. detí k školským povinnostiam a laxného prístupu rodičov v príprave detí do školy a v spolupráci so školou je v riešení s rodičmi. Matka trvá na podanom návrhu vo veci malol. C. z dôvodu, že sa zmenil v správaní, odmieta nastúpiť do reedukačného zariadenia, bojí sa, že tam bude opäť prevezený, preto sa nepodrobuje ani trestu, ktorý mu bol uložený v trestnom konaní, t.j. spolupráca s probačným úradníkom a podrobovanie sa sociálnemu výcviku. Matka uviedla, že ak bude zrušená ústavná starostlivosť, zabezpečí, aby sa mal. uvedených stretnutí zúčastnil. Ďalej uviedla, že ju maloletý denne navštevuje v jej domácnosti v čase, keď je na Slovensku, on chodí do Čiech pracovať. Prespáva a zdržiava sa u brata Q. O.. ÚPSVaR Prievidza vykonal aj pohovor s maloletým. Keď ho zastihol pred domom matky, bol primerane veku a rozumovej vyspelosti kolíznym opatrovníkom informovaný o konaní ako aj dôsledkoch, ktoré z toho vyplývajú. O podanom návrhu má maloletý vedomosť, rozprával sa o tom s matkou, súhlasil, aby sa zrušila ústavná starostlivosť a bol zverený matke do osobnej starostlivosti. Uviedol, že aktuálne pracuje na dohodu v ČR v Čerově - okolo tenisových kurtov sa prerába okolie. Býva na hoteli, dohliada na neho majster. V čase keď je na Slovensku, prespáva a zdržiava sa v byte svojho otca, v ktorom býva brat Q.. Keď je na Slovensku denne navštevuje mamu. V Handlovej sa zdrží na víkend a potom na mesiac ide do

zahraničia. Čo sa týka jeho správania, uviedol, že všetko prehodnotil, nechce sa dostať do výkonu trestu, preto normy spoločnosti neporušuje. Je si vedomý, že by sa mal zúčastniť probačného dohľadu, ale tam nechodí, pretože je v pátraní a obáva sa, že by bol prevezený políciou do reedukačného centra, kam sa nechce vrátiť. Telefonuje s otcom, ktorý je vo výkone trestu. Ústavná starostlivosť neplní svoj účel, reedukačné centrum je otvorené zariadenie, zamestnanci nemajú možnosť zamedziť útekom detí, ak deti nie sú motivované ku zotrvaní v zariadení. Maloletému bol rozsudkom OS Prievidza 1T 60/2021 zo dňa 20.9.2021 nariadené probačné stretnutia a program sociálneho výcviku, ktorého sa nezúčastňuje.

3. Reedukačné centrum Sološnica vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 20.5.2022 uviedli, že menovaný do zariadenia bol prijatý 20.9.2021 na základe dohody o rediagnostickom a reedukačnom pobyte medzi Reedukačným centrom Hlohovec a Reedukačným centrom Sološnica z dôvodu nenaplnenia právoplatnosti rozsudku. Následne mu bola OS Prievidza nariadená ústavná starostlivosť v konaní 14P 6/2021 zo dňa 24.8.2021. Počas teoretického vyučovania v adaptačnej fáze mal celkové správanie tiché, nevýrazné, voči učiteľom bol vtieravý, akceptoval ich pokyny, spolupracoval s nimi. V škole nemal vypuklejšie výchovné problémy. Školské výsledky mal priemerné, bol bez agresivity a výrazných problémov. Počas prvého pol roka 2021/22 bol neklasifikovaný. Hodnotenie adaptačnej fázy z odborného výcviku: celkovo sa jeho správanie javí ako dobré, bez výrazných problémov. Vzťahy s rovesníkmi mal na dobrej úrovni. Nemal s nikým žiadne konflikty, sebaobslužné úkony má osvojené, do skupiny sa začlenil bez problémov po VTOS na dobrej úrovni. Dospelých akceptoval, kooperoval s nimi, neboli zaznamenané vypuklejšie výchovné problémy, aj keď raz dostal mínusové body. Hodnotenie adaptačnej fázy na úseku výchovy: celkové správanie mal dobré, rovnako ako vzťah s rovesníkmi. Do skupiny sa začlenil dobre. Má dobrú hygienu, zaujímal sa vo voľnom čase o posilňovňu. Dospelých akceptoval, spolupracoval s nimi, ich pokyny plnil, bol bez vypuklejších výchovných problémov. Dňa 2.10.2021 bol pravdepodobne nahovorený spolužiakom a spoločne z výchovy ušli. Dňa 8.10.2021 ho priviezol otec. Dňa 25.11.2021 opäť ušiel počas výchovy z telocvične spoločne s tromi chlapcami, pričom ukradli veci iným chovancom. Ak sa mu vychovávateľka poďakovala za prácu, tak sa mu to páčilo. Správal sa slušne, ak sa išlo niečo robiť, tak si pýtal prácu. Začal si vytvárať kamarátov. Zo začiatku bol bezproblémový, javil sa ako veľmi tichý. Bola to len pretváрка, nevedel čo ho čaká, keďže prišiel z väzby. Bol veľmi úslužný, vie upratať, vo veciach si udržiaval priadok, je čistotný. Medzi chlapcov sa začlenil hneď, výrazného kamaráta nemal, no porozumel si so všetkými. Medzi jeho záujmy patrí hlavne futbal a športovanie. Ušiel spoločne s jedným z chlapcov, dostal sa až domov, priviezol ho otec, ktorý sa mu pred chlapcami snažil vytvoriť rešpekt tým, že slovne útočil na dvoch C. spolužiakov. C. vychovávateľke sa snažil vysvetliť, že ušiel kvôli vychovávateľom, lebo bijú deti. C. sa vraj ale otcovi nestážoval, že by ho niekto udral, ale že keby náhodou, tak aby sme vedeli, že bol 17 rokov vo väzbe. Chlapcovi táto situácia bola dosť nepríjemná. Otec ho kontaktoval telefonicky. Postupne sa jeho správanie mierne mení, je odvážnejší, smelší a drzejší. Dovoľuje si už aj na niektorých chlapcov. Začal si rozumieť viac s jedným chlapcom inej výchovnej skupiny. Pri upratovaní si vyžaduje kontrolu. Dňa 25.11.2021 maloletý svojvoľne opustil zariadenie, do dnešného dňa je vedený na úteku, keďže sa dlhodobo v centre nenachádza, súdom nariadená ústavná starostlivosť rovnako ako reedukačný proces si neplnia svoj účel. O matke menovaného nemajú poznatky, vzhľadom na to nemôžu sa adekvátne vyjadriť, či je alebo nie je vhodné umiestnenie maloletého do jej osobnej starostlivosti.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, pojednávania sa nezúčastnil zástupca Reedukačného centra A., ktorý svoju neúčast' vopred telefonicky ospravedlnil. Súd pojednával v jeho neprítomnosti a vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého, výsluchom maloletého, výsluchom kolízneho opatrovníka a zástupcu OP Prievidza a listinnými dôkazmi.

5. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu trvá z dôvodu že chce aby maloletý bol zverený jej do osobnej starostlivosti, pretože maloletý sa do ústavného zariadenia nechce vrátiť. Maloletý býva s ňou v byte, pracuje u strýka O. O. na firme - ako pomocník, brigádne si zarobí 250 eur týždenne. Matka býva v dvojizbovom byte s manželom a 5 deťmi. Je na materskej, manžel pracuje v SaarGummi Slovakia.

6. Otec maloletého vo svojej výpovedi uviedol, že t.č. sa nachádza v ÚVTOS Leopoldov. S podaným návrhom súhlasí. Žiada, aby maloletý bol zverený matke do osobnej starostlivosti. V predmetnom byte na Y. X býva starší syn Q. a prebýva tam aj malol. C..

7. Maloletý vo svojej výpovedi uviedol, že sa polepšil, chce zostať doma pri mame. V A. to bolo hrozné, ušli odtiaľ viacerí. Od novembra 2021 býva na M. Y. 5, I. . Od novembra 2021 bol aj v Čechách, nevedel uviesť, ako sa volá to mesto. Robil tam v Metrostave. Pred dvomi týždňami sa vrátil do Handlovej. Chodí na jednodňové fušky do Prievidze, túto prácu mu organizuje strýko. Zarobí 250 eur týždenne. Robí tam zatiaľ len týždeň. Uviedol, že do Sološnice sa nikdy nevráti, možno do iného ústavu. Zo začiatku aj Sološnica bola dobrá, ale keďže si vychovávatelia potom už dovoľovali, tak tam sa nechce vrátiť. Chcel by ísť do Bošian za bratom. S manželom matky má dobrý vzťah, nevedel uviesť prečo nebýva s mamou. Vídava ju každý deň u starkej, ku ktorej sa chodia najesť.

8. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že vzhľadom na výpoveď maloletého, nie je preukázané, že aj v čase, keď bol na úteku, mu starostlivosť zabezpečovala matka. Je pravda, že ústavná starostlivosť neplní svoj účel, avšak aj maloletý počas svojej výpovede nepreukázal, že by jeho zmena správania bola aj v postoji k pravidlám spoločnosti. Maloletý je stále v pátraní.

9. Prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza vo svojej výpovedi uviedol, že na základe vykonaného dokazovania nesúhlasí so zrušením ústavnej starostlivosti, maloletý túto absolútne nerešpektuje a teda nevidí žiadny dôvod pre jej zrušenie. Rovnako nevzhladla ani tú skutočnosť, že by matka dokázala potrebnú starostlivosť o maloletého zabezpečiť. Sám maloletý vypovedal, že sa s matkou stretáva iba u starkej, kde sa chodí najesť. Z týchto dôvodov navrhuje návrh zamietnuť.

10. Súd ďalej na pojednávaní vykonal dokazovanie týmito listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 6P/22/2020, spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 18P/39/2020, spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 14P/6/2021, správa zo šetrenia pomerov maloletých zo dňa 20.5.2022, správa Reedukačného centra zo dňa 20.5.2022.

11. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný tento skutkový stav: maloletý C. O., narodený XX.X.XXXX pochádza z manželstva svojich rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 13P/50/2016 zo dňa 7.4.2017. Maloletý C. O. bol uznesením tunajšieho súdu č.k. 11P/8/2016-119 zo dňa 6.10.2016 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Q. K., ktorá je sestrou otca maloletého. Matka maloletého v tom čase nemala vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého a otec maloletého sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6P/22/2020-91 zo dňa 11.12.2020 bol maloletý C. dočasne odňatý z náhradnej osobnej starostlivosti a bolo mu nariadené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci - pobyt v zariadení v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu, Senec najdlhšie na dobu 6 mesiacov. Maloletý bol po prijatí do zariadenia pozitívne testovaný na THC a MET. V zariadení sa rýchlo adaptoval a inklinoval ku chlapcom s negatívnym hodnotením. Maloletý bol zo zariadenia uvoľnený počas Vianoc 2020 aby mohol navštíviť rodinu. Po vianočných sviatkoch sa však naspäť do zariadenia nevrátil. Zariadenie nahlásilo jeho nezvestnosť a maloletý bol od 8.1.2021 v pátraní. Dňa 28.12.2020 bol maloletý právoplatne uznaný vinným zo spáchania priestupku proti majetku v zmysle §50 ods. zákona č. 372/1990 Zb. a bola mu uložená bloková pokuta 10 EUR. Dňa 8.2.2021 sa maloletý C. dopustil skutku, ktorý bol kvalifikovaný ako zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Uznesením vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície OR PZ Prievidza zo dňa 8.2.2021 bolo začaté trestné stíhanie a uznesením zo dňa 9.2.2021 bolo maloletému vznesené obvinenie. Skutku sa mal dopustiť voči poškodenému F.B., ktorý je synom Q. K.. Dňa 10.2.2021 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza návrh na vzatie maloletého C. O. do väzby. Reedukačné centrum Hlohovec oznámilo ÚPSVaR Prievidza, že je ochotné prijať maloletého a rezervovalo mu miesto. Maloletý tam bol umiestnený na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu č.k. 14P/6/2021 zo dňa 12.2.2021. Krátko potom však maloletý Koloman z Reedukačného centra Hlohovec ušiel. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Prievidza sp.zn. 6Tp/24/2021 zo 7.3.2021 bol vzatý do väzby, ktorá sa vykonáva v ÚVV Ilava. Na maloletého je v uvedenej trestnej veci podaná obžaloba na tunajšom súde a dňa 20.9.2021 je vytyčené pojednávanie.

12. Nad maloletým C. O. bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 14P/6/2021-133 zo dňa 24.8.2021 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa mala vykonávať v Reedukačnom centre Sološnica. V prípade maloletého C. dospel súd k záveru, že jeho výchova je vážne narušená a doterajšie opatrenia nespĺnili svoj účel. Maloletého nezvládala náhradná matka a ani výchovné opatrenie, ktoré mu bolo nariadené nevedlo k pozitívnemu výsledku. Maloletý ušiel zo zariadenia, kde sa malo realizovať a následne sa mal dopustiť konania, pre ktoré je obžalovaný zo závažnej trestnej činnosti. Miernejšie prostriedky, ktoré

boli v jeho prípade použité, t.j. umiestnenie v resocializačnom zariadení ktoré, bolo pôvodne nariadené namiesto väzby boli neúspešné, keďže maloletý z resocializačného zariadenia ušiel. V jeho prípade bol napokon použitý najprísnejší možný inštitút, bol vzatý do väzby.

13. Maloletý bol na základe rozsudku tunajšieho súdu 1T/60/2021 zo dňa 20.9.2021, právoplatný dňa 29.4.2022, uznaný vinným zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1,ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody s probačným dohľadom v trvaní 24 mesiacom so skúšobnou dobou 24 mesiacov, ďalej mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu a bola mu uložená povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobre psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

14. Na základe vykonaného dokazovania súd má preukázané, že nariadená ústavná starostlivosť neplní účel z dôvodu, že maloletý s rodičmi nerešpektujú rozhodnutia súdu jednak v prejednávanvej veci o nariadení ústavnej starostlivosti a rovnako tak ani rozhodnutie tunajšieho súdu 1T/60/2021 zo dňa 20.9.2021, právoplatné dňa 29.4.2022 , ktorým bol uznaný vinným zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1,ods. 2 písm. b/ Trestného zákona za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody s probačným dohľadom v trvaní 24 mesiacom so skúšobnou dobou 24 mesiacov a povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu a povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobre psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Nakoľko maloletý absolútne žiadne rozhodnutia nerešpektuje, súd teda nevidí žiadny dôvod pre zrušenie ústavnej starostlivosti. Rovnako tak súd nevzhliadla ani tú skutočnosť, že by matka dokázala potrebnú starostlivosť o maloletého zabezpečiť, nakoľko mu ju ani v čase od kedy opustil ústavné zariadenie nezabezpečuje. Sám maloletý vypovedal, že sa s matkou stretáva iba u starkej, kde sa chodí najesť. Preto nie je ani naplnené ustanovenie § 55 ods. 3 Zákona o rodine, keď súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená. Pretože dôvody pre ktoré bola nariadená nezanikli, do osobnej starostlivosti nie je možné ho zveriť matke, lebo táto mu za súčasnej doby ju ani nezabezpečuje. Otec sa momentálne nachádza v ÚVTOS Leopoldov, a preto z uvedených dôvodov súd návrh zamietol.

15. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

16. Podľa § 52 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať v prípade rozhodnutia o starostlivosti o maloleté deti návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku, a v prípade neplnenia vyživovacej povinnosti, návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.